

Varhaiskasvatuksen hoitoaikaperustaisen asiakaslaskutuksen maksuperusteiden muutos eVaka -järjestelmän käyttöönoton yhteydessä

Kasvatus- ja opetuslautakunta 14.11.2023 § 112
724/12.07.00.00/2023

Valmistelija Varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari

Tausta

Lempäälän kunnan varhaiskasvatuksen asiakaslaskutus toteutuu hoitoaikaperusteisen laskutuksen perusteella. Huoltajat valitsevat laskutusportaan, jota he sitoutuvat noudattamaan ja jonka perusteella maksu muodostuu. Huoltajat varaavat etukäteen järjestelmän kalenterista tarvitsemansa varhaiskasvatusajan ja tähän lisätään mahdolliset toteutuneen varhaiskasvatusajan ylitykset.

Perheet voivat tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa valita haluamansa tuntimäärän 4 eri laskutusportaasta. Tunnit voi käyttää vapaasti kalenterikuukauden aikana ja päivien pituudet voivat vaihdella kuukauden sisällä.

Asiakasnäkökulmasta hoitoaikaperusteisen asiakaslaskutuksen ehdoton vahvuus on mallin joustavuus – ei ole määritetty kiinteitä päivien pituuksia, tai varhaiskasvatuspäivien lukumäärää viikossa/kuukaudessa. Huoltajat voivat joustavasti käyttää varhaiskasvatusta perheen tarpeen mukaan.

Laki määrittää varhaiskasvatusmaksuista seuraavanlaisesti:

- Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 20 tuntia viikoittain, saa kuukausimaksu olla enintään 60 prosenttia 5 §:n mukaan määräytyvän kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.
- Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 35 tuntia viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu.
- Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikoittain mutta alle 35 tuntia, tulee kunnan periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan.
- Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa otetaan huomioon varhaiskasvatukseen varattu aika kalenterikuukauden ajalta.

Lähde: Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista
(<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161503>)

Tampereen kehyskunnissa on aloitettu eVaka käyttöönottoprojekti, johon liittyy erilaisten prosessien yhdenmukaistaminen ja tarkastelu. Tietojärjestelmien yhdenmukaistaminen on osa Tampereen kehyskuntien tietohallinnon kehittämisstrategiaa, jossa haetaan synergiaetuja eri tavoin. Myös varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteiden yhdenmukaistamisella saamme monia etuja. Esimerkiksi kehyskuntien välillä muuttavat perheet sopeutuvat nopeammin, kun toimintaperiaatteet ovat eri kunnissa samankaltaisia ja lisäksi Tampereen seudulla liikkuvan työvoiman on helpompi toteuttaa tehtävänsä, kun periaatteet ovat yhdenmukaisia. Tämän

lisäksi yhdenmukaisilla toimintaperiaatteilla säästämme aikaa ja resurssia eVaka käyttöönottoprojektissa.

Hoitoaikaperustaisen varhaiskasvatuksen laskutusportaat ja maksuperusteet

Tampereen kaupunkiseudun kehyskunnista Nokialla ja Ylöjärvellä on käytössä kuusi laskutusporrasta. Kangasalalla, Lempäälässä, Vesilahdella ja Pirkkalassa laskutusportaita on neljä. Varhaiskasvatuksen seuturyhmän kokouksessa 14.8.2023 keskusteltiin laskutuksen eri vaihtoehdoista ja todettiin, että neljän portaan malli vastaa tämän hetken asiakkaiden varhaiskasvatuspalvelun tarpeeseen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset ovat vähentäneet perheiden maksuja viime vuosina merkittävästi.

Neljän laskutusportaan kunnissa asiakkaat ovat kokeneet, että laskutusportaita on riittävästi ja samaan aikaan varhaiskasvatuksessa pystytään paremmin ennakoimaan lasten läsnäoloon, koska vaihtelevuutta maksuportaiden määrän takia ei ole niin paljon.

Lempäälän kunnassa on käytössä 4 laskutusporrasta, jonka perusteella asiakasmaksun määrän prosenttiosuus lasketaan. Uudessa mallissa laskutusportaita on edelleen neljä. Aiakasmaksun prosenttiosuudet muuttuvat hieman toisen ja kolmannen portaan osalta.

Varhaiskasvatusaika kuukaudessa	Nykyinen prosenttiosuus	Uusi prosenttiosuus
85 tuntia / kuukaudessa	50%	50%
86-120 tuntia /kuukaudessa	70%	80%
121-150 tuntia / kuukaudessa	85%	90%
yli 151 tuntia / kuukaudessa	100%	100%

Varhaiskasvatuksen asiakaslain muutokset ovat vähentäneet asiakaslaskutuksen tulokertymää merkittävästi kahden viime vuoden aikana.

eVakan käyttöönoton myötä Lempäälässä toteutettava prosenttiosuuksien muutos toisen ja kolmannen laskutusportaan osalta ei tule merkittävästi vaikuttamaan asiakasmaksutulokertymään. Vaikutus on joka tapauksessa positiivinen, maksutuottokertymää nostava.

Varhaiskasvatuksen seuturyhmän kokouksessa 14.8.2023 keskusteltiin myös tilapäisen varhaiskasvatuksen käytön laskutuksesta. Kunnissa oli käytössä hieman erilaisia laskutusperusteita. eVakaan siirtymisen myötä sovittiin yhtenäisestä laskutusperiaatteesta koko Tampereen kaupunkiseudulla. 1.8.2024 lähtien tilapäisen varhaiskasvatuksen hinta on kaikissa kaupunkiseudun kunnissa 25 euroa/ tilapäishoitopäivä.

eVaka -järjestelmän käyttöönotto etenee kehyskunnissa vaiheittain. Lempäälän kunta on käyttöönotto aallossa nro 3. Uudet laskutusportaiden prosenttiosuudet otetaan käyttöön samanaikaisesti eVakan käyttöönoton kanssa. Siihen saakka, kun

käytössä on vanha asiakaslaskutuksen järjestelmä, käytetään ennen tätä esitystä voimassa olevia laskutusportaiden prosenttiosuuksia ja tilapäisen varhaiskasvatuksen päiväkohtaista hintaa.

Käyttöönnotosta ja muutosten voimaantulumisesta tiedotetaan huoltajia, kuntalaisia ja varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Henkilöstölle ja huoltajille tullaan toteuttamaan koulutusta ja perehdytystä uuteen järjestelmään.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laskutus on toteutettu Effica -järjestelmällä. eVakan käyttöönoton yhteydessä selvitetään aamu- ja iltapäivätoiminnan laskutukselle vaihtoehtoja järjestelmää. Selvitystyötä tehdään seudullisesti.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako 3 § Lautakuntien yleistehtävät ja ratkaisuvallta, 1 momentti kohta 8: Lautakunnat päättävät palvelualueensa hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista.

Lisätietoja, sivistysjohtaja Nina Lehtinen p. 050 383 9789, varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari p. 044 423 5908

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Lempäälän kunnan kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että Lempäälän kunnan eVaka järjestelmän käyttöönoton yhteydessä varhaiskasvatuksen asiakaslaskutuksessa otetaan käyttöön edellä esitetyt hoitoaikaperustaisen laskutuksen laskutusportaiden prosenttiosuusmuutokset sekä tilapäisen varhaiskasvatuksen päiväkohtaisesti hinnaksi asetetaan 25€/tilapäishoitopäivä 1.8.2024 alkaen edellä selostetun mukaisesti.
Käsittely	<p>Keskustelun kuluessa esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:</p> <p>Lempäälän kunnan kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että Lempäälän kunnan eVaka järjestelmän käyttöönoton yhteydessä varhaiskasvatuksen asiakaslaskutuksessa otetaan käyttöön edellä esitetyt hoitoaikaperustaisen laskutuksen laskutusportaiden prosenttiosuusmuutokset sekä tilapäisen varhaiskasvatuksen päiväkohtaisesti hinnaksi asetetaan 25€/tilapäishoitopäivä edellä selostetun mukaisesti.</p> <p>Puheenjohtaja tiedusteli, että voiko kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyä yksimielisesti esittelijän antaman muutetun päätösehdotuksen. Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti</p>
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	Varhaiskasvatuksen palvelusihteeri, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, varhaiskasvatusyksiköiden johtajat

Merkittiin pöytäkirjaan, että varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunnan varajäsen Vesa Holli palasi kokoukseen klo 20:07 tämän pykälän käsittelyn aikana.